



21. december 2009

Til Folketingets socialudvalg,

Vedr. en række vilkår for anbragte børn og unge med økonomiske konsekvenser

I Foreningen af danske døgninstitutioner for børn og unge (FADD) ser vi det som en af vores fornemste opgaver at medvirke til at give anbragte børn og unge de bedst tænkelige vilkår for at kunne leve et liv præget af autonomi, integritet og værdighed.

I den forbindelse har en arbejdsgruppe under foreningen drøftet en række forhold, som for en stor gruppe anbragte børn og unges vedkommende – for så vidt angår et økonomisk aspekt - repræsenterer en begrænsning i deres muligheder for at udvikle ovenstående etiske potentialer.

Det drejer sig om økonomiske konsekvenser på to områder:

1. Anbragte børns og unges muligheden for at få Statens Uddannelsesstøtte ... og begrænsningerne heri
2. Institutionernes muligheder for at anvende arbejdsdusører ifm motivationsarbejdet ift til det pædagogiske arbejde med anbragte børn og unge ... og begrænsningerne heri

Ad 1:

Unge der er mellem 18 og 23 år, der er anbragt uden for hjemmet, både på § 76 og § 107 skal betale for kost og logi. Det kræver, at de har et forsørgelsesgrundlag og her er der følgende problematikker:

- Hvis man går på en SU berettiget uddannelse, kan man som anbragt ikke få SU, men man kan få kontanthjælp eller en pseudoydelse, som beløbsmæssigt svarer til SU.
- Når man ikke kan få SU og er nødt til at få kontanthjælp, bliver ens formue lagt til grund for, hvornår man kan få udbetalt sin kontanthjælp. DVS at unge anbragte, der har en børneopsparing, bliver bedt om at betale for kost og logi ud af deres børneopsparing før de kan få kontanthjælp.
- Når man ikke går på en uddannelse, der er SU berettiget, gælder formuereglen også ved ansøgning om kontanthjælp.
- Såfremt man har en arv til gode, vil man få kontanthjælp mod tilbagebetaling

Sådan som vi ser det, er de unge anbragte, herunder unge med små handicaps, der ikke er pensionsgivende som automatik (ex. normalt begavede unge med aspergerssyndrom), som tit er senanbragt, anderledes økonomisk stillet end de unge, der ikke er anbragte. De unge får på denne måde ikke mulighed for at spare op til kørekort, lejlighed eller andre ting, som andre unge med børneopsparing har mulighed for.

Spørgsmål 1: Hvorfor kan unge, der er anbragte og går på en SU- berettiget uddannelse, ikke få SU? Af indlysende grunde vil det være at foretrække for den unge at kunne definere sig selv som studerende i stedet for som kontanthjælpsmodtager?

Spørgsmål 2: Hvorfor kan unge anbragte ikke få en overgangsydelse, indtil de er afklaret i fht uddannelse, beskæftigelse og fremtidigt støttebehov?

Spørgsmål 3: Kunne man forestille sig at man kunne lave individuelle ordninger, som gjorde det muligt at de anbragte børn og unge i stedet for tilbagebetaling af ydelser ifm frigivelse af børneopsparing og arv kunne øremærke pengene til bestemte formål ex på en spærret bankkonto som man så skal kunne kan hæve fra til køb af PC, indskud til værelse/lejlighed, kørekort m.m.?

Summa summarum:

For at

- imødekomme de fleste anbragte børn og unges ønske om at være 'normale' og selvhjulpne
- for undgå den stigmatisering, der hører til den offentlige forsørgelse
- undgå at friste nogle forældre til at 'udfordre lovgivningen' ifm at arbejde kreativt med børneopsparing og arv

ønsker vi at lovgivningen giver anbragte børn og unge mulighed for at være ligestillet med ikke-anbragte børn.

Derfor ønsker vi, at lovgivningen fokuserer på at anbragte børn og unge alene skal tilbagebetale ydelser fra en tid, hvor de har adgang til de penge, der udløser tilbagebetalingskravet.

Ad 2:

Ifølge Skat er arbejdsdusør skatte- og indberetningspligtig, og der skal derfor betales arbejdsmarkedsbidrag og A-skat af de arbejdsdusør-penge vi udbetaler til de unge, både hvis de er under og over 18 år.

Arbejdsdusør udbetales til de unge som en del af det pædagogiske arbejde og arbejdsdusøren udløses af arbejde, som de unge udfører i dagbeskæftigelse.

Det er en skatte- og indberetningspligt, som har været gældende flere år tilbage, men iflg. udmelding fra Told og Skat, skal der ikke ske opgørelse og indberetning tilbage i tidligere år, men alene fra den 1. januar 2009. Altså med 2009 som første indberetningsår.

Indberetningen af arbejdsmarkedsbidraget skal ifølge oplysninger fra en af vores regionale medlemsinstitutioner foregå fra de respektive HR og de foreløbige retningslinjer fra HR foreskriver følgende forretningsgang: Heraf fremgår det desuden:

- at vi skal oprette hver enkelt ung på en personaleformular
- at vi manuelt beregner og fratrækker arbejdsmarkedsbidraget inden vi udbetaler arbejdsdusøren til de unge enten kontant eller via deres nemkonto
- at vi hver måned udfærdiger et regneark til HR, hvoraf det fremgår hvem, der har fået udbetalt arbejdsdusør og hvor meget arbejdsmarkedsbidraget, der er fratrasket
- at HR herefter indberetter arbejdsmarkedsbidraget til SKAT.
- at lønsystemet også sørger for feriepengeberegningen og indberetning til SKAT.

Vi mener, at det er en stor administrativ opgave, der skal udføres set i forhold til de småbeløb, der udbetales som arbejdsdusør.

Som et eksempel skal det nævnes, at der på en af vores medlemsinstitutioner i uge 40 gennemsnitligt er udbetalt arbejdsdusør pr. ung på kr. 39,00 for arbejde udført på institutionen. D.v.s., at hver ung i gennemsnit skal betale kr. 3,00 i arbejdsmarkedsbidrag i uge 40.

Spørgsmål 1: Kunne man forestille sig at lovgivningen i praksis gav mulighed for at man kunne have en bagatelgrænse på ex 200 kr. pr uge?

Spørgsmål 2: Kunne man forstille sig - som alternativ til en bagatelgrænse – at institutionerne kunne 'nøjes med' at opgøre og indberette en gang om året – i stedet for hver måned?

Summa summarum:

For at

- sikre de unge så stor en del af arbejdsdusøren udbetalt som muligt (der i parentes bemærket notorisk har stor betydning som motivationsfaktor i det pædagogiske arbejde - i særlig grad i skoler og på værksteder)
- undgå unødigt bureaukrati ifm udbetalingerne

ønsker vi at lovgivningen giver mulighed for at institutionerne kan reducere den bureaukratiske byrde ifm udbetaling af arbejdsdusører; alternativt at de administrative opgørelser kan foregå en gang om året

Vi deltager gerne i afklaringsmøder ligesom vi gerne svarer uddybende på spørgsmål

Med venlig hilsen

Lise Lester, HedeboCentret, Herning Kommune
Erling Prang, Oustruplund, Kjellerup (region MIDT)
Knud Byskov, Homstrupgård, Århus (region MIDT)

Henrik Kastrup, FADD
E info@fadd.dk
T 220852560
W www.fadd.dk